

Maakuntaudistus

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen
Aluetilaisuudet 18.8 – 3.10.2016

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

www.alueuudistus.fi

6.9.2016

1

Miksi maakuntaudistus tarvitaan – mitä tavoitellaan?

Toimivammat palvelut

Hallinnon
sujuvoittaminen

Toimintatapojen muutos

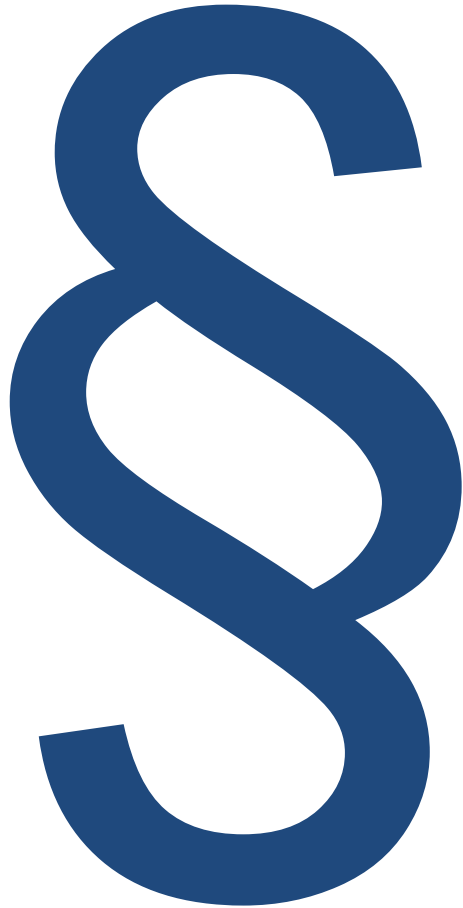
Kansalaisten suorat
vaikutusmahdollisuudet

Kustannustehokkuus

Taloudellisen kasvun
edistäminen

Maakuntaudistuksen keskeiset lait

- Maakuntalaki

- Voimaanpanolaki

- Maakuntajakolaki

- Verolait

- Uusi kunnan peruspalveluiden valtiosuuslaki

- Maakuntien rahoituslaki

- Henkilöstöä ja eläkejärjestelmää koskevat lait

Työ- ja
elinkeino-
palvelut

Sosiaali-
ja terveyden-
huolto

Ympäristö-
terveyden-
huolto

Pelastus-
toimi

Maakunnan keskeiset tehtävät

Alue-
kehittäminen

Tienpito- ja
liikenne-
järjestelmä-
suunnittelu

Maaseudun
kehittäminen
ja lomitus-
palvelut

Maakunnan päätöksenteko, toiminta ja asukkaiden osallistuminen

Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet

- Suorat vaalit
- Aloiteoikeus
- Neuvoo-antava kansanäänestys
- Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet
- Nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvostot
- Vähemmistökielen vaikuttamistoimiin

Valtakunnalliset palvelukeskukset

- ICT
- Yhteishankinnat
- Muut tukipalvelut
- Toimitilat

Maakuntien rahoitus

Valtionrahoituksen määräytyminen

- Valtion yleiskatteellinen rahoitus
- Asiakas- ja käyttömaksut
- Lyhytaikainen lainanotto

89%

Tarveperusteinen rahoitus

➔ 87% Ikärakenne ja tarve

➔ 1% Vieraskielisyys

➔ 1% Asukastiheys

Maakuntaveron käyttöönotto selvitetään

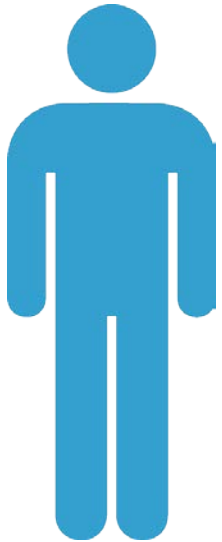
10%

Asukasluku-
perusteinen
rahoitus

1% Hyte-
rahoitus

Henkilöstön siirtyminen ja asema

Siirto koskee
n. **220 000**
työntekijää

- Henkilöstö siirtyy maakunnan tai sen omistaman yhtiön palvelukseen liikkeenluovutuksen periaattein vuoden 2020 loppuun saakka
- Henkilöstöä koskevat oikeudet ja velvollisuudet säilyvät

- KT Kuntatyönantajat toimii jatkossa myös maakuntien työnantajaedustajana

- Maakuntien palvelukseen siirtyvät tulevat kunnallisen eläkejärjestelmän piiriin

Kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistus

Uuden valtionosuusjärjestelmän kautta uudistuksen kuntakohtainen muutos rajoitetaan **+/- 100€ per asukas** 4 vuoden siirtymäajan kuluessa

VOS-järjestelmän rakenne pääosin ennallaan

- Uutena kriteerinä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (korvaa työpaikkaomavaraisuuden)
- Verotulojen tasausjärjestelmän rajat muuttuvat
- Puolet kiinteistöverotuloista sisällytetään tasausjärjestelmään

Verotulojen siirto kunnilta

Kunnilta maakunnille siirtyvien tehtävien kokonaiskustannus on **17,7 mrd€**

Kunnallisveroprosentteja alennetaan **12,3** prosenttiyksiköllä vuonna 2019 **11,3 mrd€**

Kuntien osuutta yhteisöverosta vähennetään **0,5 mrd€**

Valtionosuuksista siirretään **5,9 mrd€**

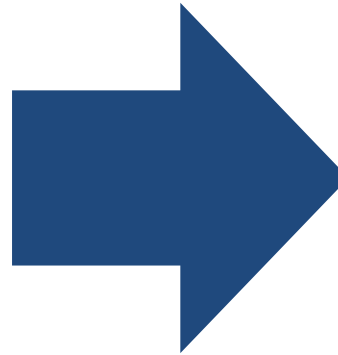
Maakuntien tehtävien rahoitus

- Vuosina 2020–2021 kunta voi nostaa tuloveroprosenttia korkeintaan keskimäärin **0,5** prosenttiyksikköä vuodessa
- Rajasta voidaan poiketa poikkeustilanteissa

Omaisuuuden siirto kunnilta maakunnille

- Lakisääteisten **kuntayhtymien omaisuus** siirretään varoineen, velkoineen ja sitoumuksineen maakunnille
- Järjestämisvastuun siirtoon liittyvä **irtaimisto** siirtyy maakunnille

Kunnan jäsenosuus ja omaisuuden arvo kunnan taseesta poistuu ja peruspääomaa alennetaan vastaavalla määrällä

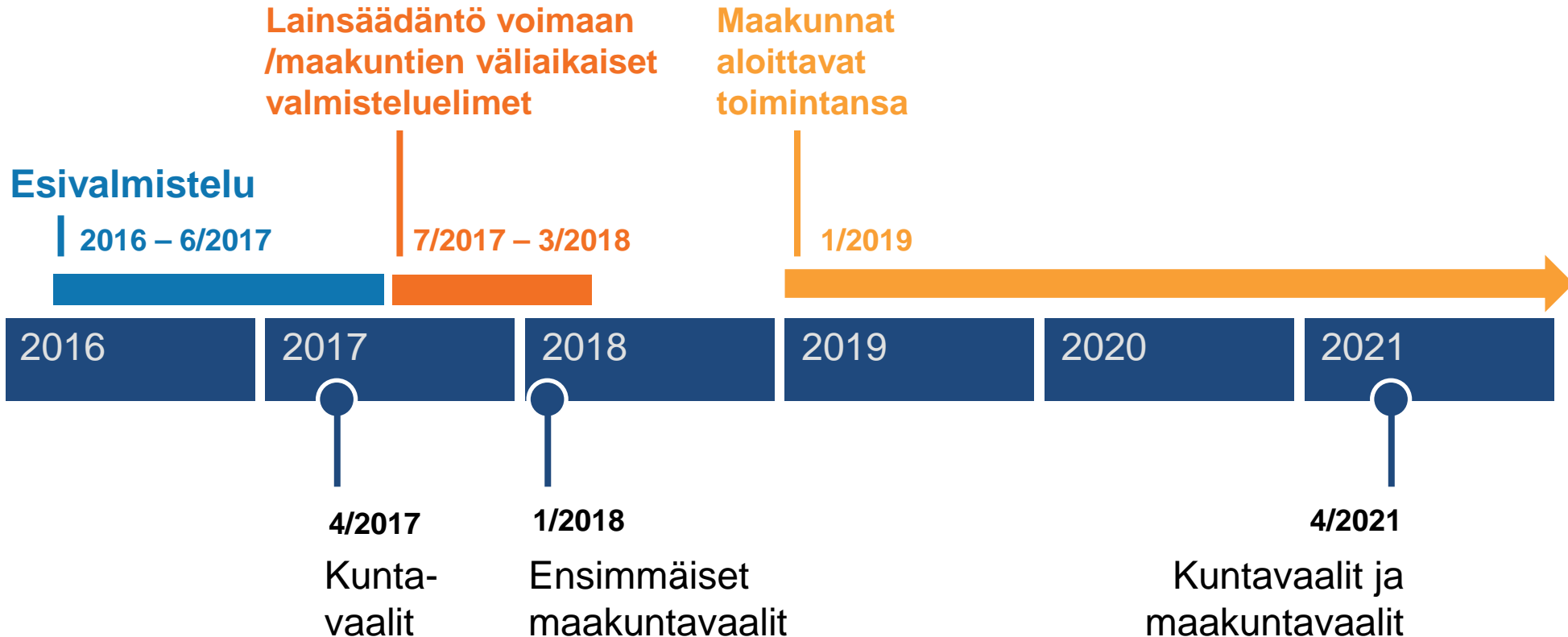
3

Kunnan järjestämän **perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen** käytössä olevat **tilat** maakunta vuokraa vähintään **3 vuodeksi**

- Mahdollisesti tyhjilleen jäävien kiinteistöjen riski ei jää yksittäiselle kunnalle

Maakuntauudistuksen aikataulu

Uudistuksen onnistumisen avaintekijät

- Sitoutuneisuus ja keskinäinen luottamus kaikkien toimijoiden välillä
- Yhteistyö asukkaiden, päättäjien ja henkilöstön välillä
- Omaehtoisuus ja oman maakunnan erityispiirteiden huomiointi
- Digitalisaatio, toimintatapojen uudistaminen ja hyvä johtaminen
- Rohkea ote tulevaisuuteen

Maakunta
voi olla
suuri tai pieni.
Ovathan
valtiotkin.

